

Középkori nomádok – korai magyarok

Zimonyi István

A magyarság kialakulásának döntő szakasza az 5–9. századra esik, amikor elődeink török nyelvű népek által alapított birodalmak mintáit követve, zömében török nyelvű népek között hozták létre törzsszövetségüket. A török nyelvű besenyők és kunok a honfoglalás után is jelentős szerepet játszottak a Magyar Királyság életében. A korai magyar történet megírásában tehát döntő jelentősége van a kelet-európai nomád népek megismerésének. Ezért kezdeményeztünk egy olyan kutatási irányt, amely Kelet-Európa mongol kor előtti történetének új feldolgozását tűzte ki célul.

Az 5–13. századi Kelet-Európa történeti forrásainak a feldolgozása elkezdődött. A nyugati források terén ki kell emelnünk Szádeczky-Kardoss Samu avar forrásgyűjteményét, valamint a türkökre vonatkozó görög és latin szövegek Farkas Csaba által elkészített fordítását és kommentálását. A muszlim források kiadása terén a Kmoskó hagyaték feldolgozása folyamatban van. Az orosz Régmúlt Idők Krónikájának (*Повесть временных лет* – PVL) történeti kommentárokkal ellátott magyar fordítása szintén hamarosan elkészül.

Az alapvető források összegyűjtése után szükséges lesz egy új Kelet-Európa-történet megírása, melyet két nagy blokkban látunk megvalósíthatónak: hunok, bulgárok, avarok, kazárok (5–10. század); besenyők, volgai bulgárok, kunok (10–13. század).